
Leeslijst Bachelor Nederlandse Taal en Cultuur

Rijksuniversiteit Groningen

VOORAF

Deze leeslijst omvat titels van literaire werken die een afgestudeerde neerlandicus (bachelor) gelezen zou moeten hebben. Een groot deel van de genoemde werken wordt behandeld in de literair-historische cursussen van de bacheloropleiding, waar deze lijst ook aan de orde wordt gesteld. De meest recente literatuur (21^e eeuw) is hier buiten beschouwing gelaten, evenals jeugdliteratuur. Van neerlandici mag worden verwacht dat zij de meest recente literatuur bijhouden. Vooral voor de periode vanaf de zeventiende eeuw worden verschillende belangrijke werken per auteur genoemd, waaruit een keuze kan worden gemaakt. De lijst telt ook enkele bloemlezingen, die een ruime keuze bevatten uit de poëzie van de verschillende perioden.

De lijst biedt een selectie van werken die om literatuurhistorische redenen een plaats verdienen in het curriculum van de bachelor Nederlandse Taal en Cultuur. Als je alle teksten op deze lijst kent, ben je verzekerd van een stevige basiskennis over de Nederlandse literatuurgeschiedenis. Net als andere canons wordt deze selectie regelmatig herzien op basis van nieuwe letterkundige inzichten. Sommige boeken zijn al eeuwen relevant en zullen dat blijven in de toekomst, andere teksten maken plaats voor literatuur die bij nader inzien onterecht buiten ons blikveld verdwenen was. In de cursussen Literaire Canon I en Literaire Canon II neem je deel aan het debat over degelijke canoniseringsprocessen en leer je reflecteren op een canon die continu in beweging is.

MIDDELEEUWEN

Twintig gedichten/liederen van onderstaande auteurs/bronnen afkomstig uit *De Nederlandse poëzie van de 12e tot en met de 16e eeuw in duizend en enige gedichten* (ed. Komrij).

Minimaal één gedicht/lied per auteur/bron.

- Hendrik van Veldeke
- Hadewijch

- Jan van Boendale
- Gruuthuse-handschrift
- Willem van Hildegarsberch
- Het Antwerps Liedboek
- Geuzenliederen

Karel ende Elegast

Walewein

Ferguut

Lanseloet en het hert met de witte voet

Van den vos Reynaerde

Reis van Sint Brandaan

Hadewijch, *Visioenen* (ed. Willaert & Dros)

Jan van Ruusbroec, *De geestelijke bruiloft* (ed. Van den Hoek)

Beatrijs

De Borchgravinne van Vergi

Een van de vier *abele spelen* en bijbehorende *sotternie*

Diederic van Assenede, *Floris ende Blancefloer*

Jacob van Maerlant, *Bloemlezing uit zijn werk* (ed. Biesheuvel)

Het leven van Liedewij, de maagd van Schiedam

REDERIJKERSTIJD

Elckerlijc

Mariken van Nieumeghen

Anthonis de Roovere, *Refreinen* (ed. Komrij)

Anna Bijns, *Refreinen* (ed. Komrij)

Een (of meer) uit de onderstaande set spelen van zinne.

- Jan van den Berghe, *De Wellustige Mensch*
- Cornelis Meesz van Hout, *Van sMenschen Sin en Verganckelijcke Schoonheit*
- Lauris Jansz, *Het cooren*
- *Naaman, prinche van Sijrien*
- Jan Smeken, *Hue Mars en Venus tsaemen bueleerden*

Een (of meer) kluchten uit *List en bedrog* (ed. Ramakers & Eykman).

- *Plaijerwater*
- *De dove bitster*
- *Jan Fijnart*

Esbatement van den Appelboom

D.V. Coornhert, *Boeventucht*

DE ZEVENTIENDE EEUW

Joost van den Vondel, *Aenleidinge ter Nederduitsche dichtkunste* en een (of meer) van de volgende werken:

Palamedes oft Vermoorde onnooselheyd

Gysbreght van Aemstel

Lucifer

Noah

P.C. Hooft: een (of meer) van de volgende werken:

Baeto

Warenar

Granida

G.A. Bredero, een (of meer) van de volgende werken:

Spaanschen Brabander

Moortje

De klucht van de koe

Maria Tesselschade Roemers, *Gedichten*

W.G. van Focquenbroch, *Afrikaanse brieven* (vertaald door Thomas Rosenboom)

Isabella de Moerloose, *Vrede tractaet*

Titia Brongersma, *De bron-swaan, of mengeldigten*

Drie bloemlezingen:

Hollantsche Parnas. Nederlandse gedichten uit de zeventiende eeuw

Minne- en zinnebeelden. Een bloemlezing uit de Nederlandse emblematiek

Wat wonders, wat nieuws. De zeventiende eeuw in pamfletten

ACHTTIENDE EEUW

Balthazar Huydecoper, *Achilles*

Natuurbeelden. Bloemlezing van achttiende-eeuwse poëzie [interne uitgave]

Lucretia Wilhelmina van Merken, *Germanicus, in zes boeken*

Betje Wolff en Aagje Deken: een van de volgende werken:

De historie van mejuffrouw Sara Burgerhart

De historie van mejuffrouw Cornelia Wildschut

E. Wolff-Bekker, *Proeve over de opvoeding. Aan de Nederlandsche moeders*

J.F. Martinet, *Kleine katechismus der natuur voor kinderen*

J.H. Swildens, *Vaderlandsch A-B boek voor de Nederlandsche jeugd*

Rhijnvis Feith, *Julia*

Joan Derk van der Cappellen tot den Pol, *Aan het volk van Nederland*

J.A. Schasz M.D. [pseud. van Gerrit Paape], *Reize door het aapenland*

NEGENTIENDE EEUW

Willem Bilderdijk, *De kunst der poëzy*

Jan Fredrik Helmers, *De Hollandse Natie*

Hendrik Tollens, *Tafereel van de overwintering der Hollanders op Nova Zembla in de jaren 1596 en 1597*

Hendrik Conscience, *De Leeuw van Vlaanderen*

Hildebrand, *Camera obscura*

Johannes Kneppelhout/Klikspaan, *Studenten-Typen*

Piet Paaltjens, *Snikken en Grimlachjes*

Gertruida Bosboom-Toussaint, *Het huis Lauernesse*

Conrad Busken Huet, *Lidewij*

Guido Gezelle, *Bloemlezing uit de poëzie van Guido Gezelle*

Multatuli, *Max Havelaar*

J.J. Cremer, *Fabriekskinderen*

Frederik van Eeden, een (of meer) van de volgende werken:

De kleine Johannes

Van de koele meren des doods

Johannes Viator

Herman Gorter, een (of meer) van de volgende werken:

Mei, een gedicht

Verzen (1890)

J.H. Leopold, *Verzen 1897*

Marcellus Emants, *Een nagelaten bekentenis*

Cyriel Buysse, *De biezenstekker*

Cécile Goedkoop de Jong van Beek en Donk, *Hilda van Suylenburg*

Louis Couperus, een (of meer) van de volgende werken:

Eline Vere

De stille kracht

Van oude mensen, de dingen die voorbij gaan

TWINTIGSTE EEUW

Ilja Leonard Pfeijffer, *De Nederlandse poëzie van de twintigste en eenentwintigste eeuw in 1000 en enige gedichten*

Herman Teirlinck, een (of meer) van de volgende werken:

Mijnheer J.B. Serjanszoon, orator didacticus

Het ivoren aapje

Zelfportret of Het galgenmaal

Adriaan Roland Holst, een (of meer) van de volgende werken:

Voorbij de wegen

De wilde kim

Een winter aan zee

Virginie Loveling, *Een revolverschot* (ed. Annelies Verbeke)

Nescio, *De uitvreter, Titaantjes, Dichtertje*

Paul van Ostaijen, een (of meer) van de volgende werken:

Music-Hall

Het sienjaar

Bezette stad

De feesten van angst en pijn

Nagelaten gedichten

Stijn Streuvels, een (of meer) van de volgende werken:

De vlaschaard

De teleurgang van de waterhoek

J.C. Bloem, een (of meer) van de volgende werken:

Het verlangen

Media vita

De nederlaag

Gerard Walschap, een (of meer) van de volgende werken:

Houtekiet

Celibaat

Oproer in Congo

Albert Helman, een (of meer) van de volgende werken:

Zuid Zuid West

De stille plantage

Anton de Kom, *Wij slaven van Suriname*

F. Bordewijk, een (of meer) van de volgende werken:

Bint

Karakter

Rood paleis

De wingerdrank

Carry van Bruggen. *Eva*

Simon Vestdijk, een van de volgende werken:

Terug tot Ina Damman

De koperen tuin

Martinus Nijhoff, *Nieuwe gedichten*

Menno ter Braak, *Het nationaalsocialisme als rancuneleer*

Hendrik Marsman, *Tempel en kruis*

M. Vasalis, *Parken en woestijnen*

Willem Elsschot, *Het dwaallicht*

Lucebert, een (of meer) van de volgende werken:

Apocrief/De analfabethische naam

Van de afgrond en de luchtmens

Gerrit Achterberg, *Ballade van de gasfitter*

Anna Blaman, *Eenzaam avontuur*

Gerard Reve, een (of meer) van de volgende werken:

De avonden

Op weg naar het einde

Nader tot U

Willem Frederik Hermans, een (of meer) van de volgende werken:

Ik heb altijd gelijk

De donkere kamer van Damokles

Nooit meer slapen

Louis Paul Boon, een (of meer) van de volgende werken:

Mijn kleine oorlog

De Kapellekensbaan

Menuet

Harry Mulisch, een (of meer) van de volgende werken:

Het zwarte licht

De zaak 40/61

De aanslag

De ontdekking van de hemel

Marga Minco, *Het bittere kruid*

Judith Herzberg, een (of meer) van de volgende werken:

27 liefdesliedjes

Dagrest

Kras

Jan Wolkers, een (of meer) van de volgende werken:

Een roos van vlees

Terug naar Oegstgeest

Turks fruit

Gerrit Kouwenaar, *landschappen en andere gebeurtenissen*

Hugo Claus, een (of meer) van de volgende werken:

De verwondering

Suiker [verhaal en toneelstuk]

Het verdriet van België

De geruchten

Frank Martinus Arion, *Dubbelspel*

Doeschka Meijssing, een (of meer) van de volgende werken:

De kat achterna

Robinson

De tweede man

Marion Bloem, *Geen gewoon Indisch meisje*

Frans Lopulalan, *Onder de sneeuw een Indisch graf*

Frans Kellendonk, *Mystiek lichaam*

Astrid Roemer, *Het spoor van de jakhals*

Stefan Hertmans, *Naar Merelbeke*

Arnon Grunberg, *Blauwe maandagen*